

Upr. 3.08.2021r.
MR

Mors melanc
- eldrough
- nowa
209

Olsztyn 28.08.2021 r.

Przewodniczący
Rady Dyscypliny Nauki Praw
dr hab. Wojciech Morawski pro

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

mgr Edyty Kot pt. „Międzynarodowa współpraca organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w zakresie wymiany danych daktyloskopijnych w zwalczaniu terroryzmu i zorganizowanej przestępczości transgranicznej”

Zgodnie z uchwałą Rady Dyscypliny Naukowej Nauki Prawne Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 22.06.2021r., powierzono mi funkcję recenzenta w przewodzie doktorskim mgr Edyty Kot (pismo z dnia 22.06.2021r.). Podstawowym zadaniem recenzenta było określenie, czy przedstawiona w przewodzie praca pt. „Międzynarodowa współpraca organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości w zakresie wymiany danych daktyloskopijnych w zwalczaniu terroryzmu i zorganizowanej przestępczości transgranicznej” spełnia wymagania ustawowe dla prac doktorskich.

I Recenzowana rozprawa poświęcona jest bardzo aktualnej i ciekawej i bardzo trudnej problematyce szeroko rozumianej przestępczości terrorystycznej i transgranicznej. Nie trzeba obecnie nikogo przekonywać, iż problematyka ta jest jak najbardziej aktualna i ważna. Jednym z elementów takowego zwalczania jest właśnie współpraca międzynarodowa jednostek policyjnych, w tym również w zakresie wymiany danych daktyloskopijnych. Pomimo tego, iż problematyka tej przestępczości jest dość często opisywana, to przedstawienie zagadnień właśnie od strony międzynarodowej wymiany danych daktyloskopijnych jest nowością. Już ponad 120 lat temu, twórca i wizjoner kryminalistyki – Hans Gross w swoim „Podręczniku dla sędziego śledczego jako systemie kryminalistyki”, wskazywał jak ważna jest wymiana informacji pomiędzy

organami ścigania poszczególnych rejonów czy też państw. Problem jest tak ważny i aktualny, iż przedstawienie monograficzne jest jak najbardziej wskazane, szczególnie w ujęciu metod współpracy, technicznego modelu tej współpracy oraz uwarunkowań i regulacji prawnych, zarówno krajowych jak i międzynarodowych. Autorka słusznie wskazuje, iż przestępczość terrorystyczna i transgraniczna jest jednym z najpoważniejszych problemów wielu państw, a jej skutki są niezwykle szkodliwe dla gospodarki, polityki oraz życia społecznego. Jednocześnie przestępstwa te są jednymi z przestępstw najbardziej demoralizujących społeczeństwa, zagrażają poczuciu legalności działania organów państwowych oraz bezpieczeństwu obywateli. Zjawisko to prowadzi do utraty zaufania obywateli do państwa i wiary w równość wobec prawa, a także negatywnie wpływa na utracone przez państwo dochody i bezpodstawnie poniesione wydatki z budżetu państwa. Zwalczenie tego rodzaju przestępczości jest jednym z zadań w ramach budowy skutecznego i sprawnego państwa oraz stworzenia warunków dla normalnego i bezpiecznego życia publicznego. Temat pracy jest bardzo konkretny – „współpraca w zakresie wymiany danych daktyloskopijnych”. Te kwestie wymagały od Autorki niemalże eksperckiej wiedzy z zakresu daktyloskopii. Widać, iż w tym zakresie „mistrzem” dla Kandydatki jest nieodżałowany, niedawno zmarły prof. dr hab. Jarosław Moszczyński – wybitny znawca daktyloskopii, ekspert i twórca (osoba, która wprowadziła na terenie Polski) naszego systemu AFIS.

Za cel swojej pracy, Autorka, stawia kompleksowe przedstawienie problematyki w zakresie wymiany danych daktyloskopijnych w zwalczaniu terroryzmu i zorganizowanej przestępczości transgranicznej i z dużym zadowoleniem oraz z satysfakcją stwierdzam, iż ów ogólny cel został osiągnięty.

Dobrze się więc stało, iż Autorka recenzowanego opracowania, podjęła się bardzo trudnego zadania, naukowego opracowania zagadnień prawnych i kryminalistycznych wskazanych w tytule pracy problemów. Dobór tematu jest jak najbardziej właściwy i niezwykle ważny społecznie a także ważny dla współczesnego procesu karnego i kryminalistyki. Z tych też powodów wyrażam uznanie Autorce za trud opracowania takiego dzieła a Promotorowi za trud prowadzenia tak interesującej pracy. W takim ujęciu w polskiej literaturze prawniczej i kryminalistycznej te kwestie nie były tak kompleksowo poruszane.

Praca ma charakter interdyscyplinarny, przeplatają się w niej harmonijnie wątki z zakresu prawa karnego materialnego, procesu karnego i kryminalistyki. Autorka bardzo dobrze czuje się w poruszanej problematyce i z prawdziwym znanstwem ją przedstawia.

Praca, co do swojej istoty posiada charakter rozważań dogmatyczno prawnych a także ukazuje bardzo ciekawe, prowadzone przez Autorkę badania empiryczne.

Z wielkim zainteresowaniem przestudiowałem rozprawę mgr Edyty Kot i z satysfakcją stwierdzam, że jest ona świadectwem dojrzałości naukowej Kandydatki, potwierdzeniem dobrego kunsztu warsztatowego, erudycji a przy tym stanowi samodzielne rozwiązanie atrakcyjnego teoretycznie i ważnego zagadnienia naukowego. **Jako recenzent oceniam rozprawę bardzo wysoko i rekomenduję do przyjęcia w toczącym się przewodzie doktorskim. Trzeba otwarcie przyznać, iż jest to dzieło wybitne! Rzadko się zdarza, by praca doktorska była tak dokładna, ujmująca problematykę tak szeroko i tak dobrze napisana oraz udokumentowana.**

II. Rozprawa jest bardzo obszerna (łącznie 367 stron), składa się z wprowadzenia, sześciu rozdziałów merytorycznych i zakończenia zawierającego wnioski, obszernej bibliografii, wykazu aktów prawnych oraz załączników. Robi wrażenie perfekcyjne i sumienne wręcz udokumentowanie prowadzonych badań.

Wprowadzenie zawiera wyraźnie określony cel pracy, stawiane hipotezy i omówienie zastosowanych metod badawczych. Autorka omawia szczegółowo, co i jak badała. Takie ujęcie jest jasne i przejrzyste. Od strony metodologicznej jest to wręcz rozwiązanie modelowe. Rozdział I – ukazuje kompleksowo problematykę przestępczości terrorystycznej i zorganizowanej, zarówno od strony prawa karnego i postępowaniu karnym, jak również w ujęciu kryminologicznym. Autorka przedstawia bardzo ciekawy rys historyczny tego rodzaju przestępczości i kolejno przechodzi do omawiania przedmiotowej problematyki zgodnie z ustawowymi znamionami przestępstwa. Poruszana jest także problematyka istoty śledztwa i organów je prowadzących. Ten rozdział w sposób bardzo szeroki wprowadza w zagadnienia prawne omawianych problemów. Wprawdzie cały charakter pracy jest kryminalistyczny, ale temat nie może być przedstawiony bez rozważań i dywagacji prawnych. Nie ulega przecież obecnie wątpliwości, iż współcześnie kryminalistyka jest nauką prawną, która najszybciej reaguje na wszelkie przejawy nowych zagrożeń i nowej przestępczości. Autorka świetnie daje sobie radę z tą trudną problematyką.

Rozdział II – Przedstawia podstawowe problemy daktyloskopii. Autorce udało się bardzo zręcznie ten rozdział opracować. Istniało bowiem zagrożenie, iż daktyloskopia

zostanie przedstawiona w sposób szkolny, niemalże podręcznikowy. Tak się na szczęście nie stało. Autorka bardzo zręcznie odwołuje się do niezwykle rozległej literatury przedmiotu i wskazuje to, co jest najważniejsze i związane z tematem opracowania. W tym miejscu Kandydatka wykazała się bardzo dużą znajomością zarówno teorii jak i praktyki daktyloskopii. Jako ekspert – biegły z zakresu daktyloskopii, przyjmuję to z dużym uznaniem. W rozdziale tym, wyczuwalne jest nastawienie, by wszystko przedstawiać właśnie w ujęciu registratury, baz danych i wymiany informacji.

W Rozdziale III przedstawiono problematykę systemów biometrycznych przetwarzających dane daktyloskopijne. Dokonano szczegółowego omówienia systemu AFIS a także innych systemów informacyjnych. Autorka z ogromnym znanstwem opisuje zarówno prawną organizację tych systemów jak również podaje i wyjaśnia ich szczegóły techniczne. W Rozdziale IV – Autorka bardzo dokładnie przedstawia zagadnienia prawne związane z funkcjonowaniem daktyloskopijnych baz danych. Problematyka ta jest dość złożona i obejmuje zarówno materię ustawową, umowy międzynarodowe, jak również akty prawne o znaczeniu resortowym.

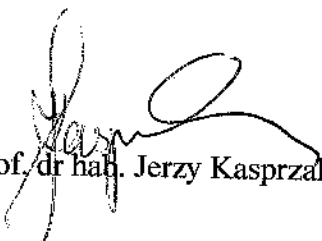
Bardzo ciekawym jest Rozdział V. W rozdziale tym zostały zawarte wyniki badań świadomości i wiedzy funkcjonariuszy w zakresie przetwarzania danych daktyloskopijnych. Autorka posłużyła się w tym miejscu metodą badań ankietowych funkcjonariuszy. Na uznanie zasługuje sposób i uzasadnienie tej metody. W promocyjnych pracach z zakresu prawa, rzadko zdarza się, by autorzy tak dokładnie uzasadniali poprawność wyboru danej próby badawczej. W tym przypadku wykazanie właściwości dokonanej próby jest wręcz modelowe. Nie ma wątpliwości, iż wybrana próba badawcza z punktu widzenia statystyki jest poprawna i w pełni reprezentatywna, tak więc uzyskane wyniki badań mają wartość naukową. Jakby prawniczym podsumowaniem całości są rozważania zawarte w Rozdziale VI – dotyczące interoperacyjności unijnych systemów informatycznych. Ciekawe są wnioski Autorki co do koniecznych zmian w naszym systemie prawnym. W pracy podstawowe wnioski zawarte są w zakończeniu. Ze wszystkimi, przedstawionymi w zakończeniu wnioskami należy się zgodzić.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż praca jest bardzo dobrze i starannie udokumentowana. Przedstawiona bibliografia zawiera 112 pozycji. Następnie Autorka przedstawia bardzo szeroki wykaz aktów normatywnych (109 pozycji), wykaz stron internetowych (81 pozycji), oraz wzór ankiety.

Cała praca jest napisana bardzo ładnym, przystępnym językiem. Błędy literowe występują bardzo rzadko, a drobne, dyskusyjne nieścisłości, występują sporadycznie.

Zadaniem recenzenta jest wskazanie uchybień i błędów pracy. W tym przypadku takowych **nie zauważono**. Niektóre kwestie, oczywiście można było przedstawić trochę inaczej. Autorka jednak miała swoją koncepcję i konsekwentnie ją realizowała, co w całości pracy można uznać za poprawne. Wszelkie uwagi krytyczne miałyby charakter zwykłego wybrzydzenia i byłyby bardzo krzywdzące dla Autorki. **Jestem pod wrażeniem ogromu włożonej pracy i wiedzy merytorycznej Autorki. W całości recenzowaną pracę należy ocenić bardzo wysoko.**

III. Na podstawie przedstawionych wyżej ocen stwierdzam, że rozprawa doktorska mgr Edyty Kot odpowiada warunkom stawianym pracom doktorskim określonym w odnośnych przepisach. W związku z powyższym wnioskuję o dopuszczenie mgr Edyty Kot do dalszej części przewodu doktorskiego i jednocześnie wnoszę o przyjęcie pracy z wyróżnieniem.

Prof. dr hab. Jerzy Kasprzak